

Opracował: Cezary Lempa
Pracownia Jakości, Zarządzania i Współpracy z Zagranicą
RODN „WOM” Katowice

**PLANOWANIE PRACY
NAUCZYCIELA WEDŁUG NOWEJ
PODSTAWY PROGRAMOWEJ
NA PRZYKŁADZIE
ZAJĘĆ TECHNICZNYCH
W I KLASIE GIMNAZJUM**

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 23 grudnia 2008 r.**

**w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz
kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół**

PODSTAWA PROGRAMOWA

USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY

Art.3.

Ilekróć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

pkt 13) podstawie programowej - należy przez to rozumieć **obowiązkowe**, na danym etapie kształcenia, **zestawy celów i treści nauczania oraz umiejętności**, a także zadania wychowawcze szkoły, które są **uwzględniane** odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego i **programach nauczania** oraz umożliwiają ustalenie kryteriów ocen szkolnych i **wymagań egzaminacyjnych**,

Podstawa programowa kształcenia ogólnego jest głównym instrumentem regulującym:

- programy kształcenia ogólnego realizowane w przedszkolach i szkołach,**
- ocenianie wewnętrzne oraz system oceniania zewnętrznego.**

Co określa podstawa programowa kształcenia ogólnego?

Podstawa programowa to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, które określa, **czego szkoła jest zobowiązana nauczyć** ucznia o przeciętnych uzdolnieniach na każdym etapie kształcenia.

Autorzy podstawy dołożyli wszelkich starań, by zdefiniowany w niej zakres treści był **możliwy do opanowania** przez takiego ucznia.

Nie wyklucza to **poszerzania** zakresu nauczanych treści – podstawa zobowiązuje nauczyciela do wzbogacania i pogłębiania treści nauczania stosownie do uzdolnień jego uczniów.

Efekt a nie proces

Stara podstawa programowa koncentrowała się na opisie **procesu** kształcenia.

Dla zróżnicowanej populacji uczniów centralny opis procesu kształcenia nie zdaje egzaminu, bo proces musi też być zróżnicowany.

Dlatego nowa podstawa programowa formułuje treści nauczania w języku **efektów** kształcenia.

Taki opis jest zbieżny z ideą **europejskich ram kwalifikacji***. Ramy te pozwolą ustalać relacje między kwalifikacjami zdobytymi w różnych krajach Unii Europejskiej i umożliwią m.in. uznawalność kwalifikacji.

* zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (2008/C111/01).

Język wymagań

Dla każdego przedmiotu, na koniec każdego etapu kształcenia, opisane zostały:

- **cele kształcenia** sformułowane w języku wymagań ogólnych
- **treści nauczania** oraz oczekiwane umiejętności uczniów sformułowane w języku wymagań szczegółowych

Wymagania te stanowią **jedyną** podstawę oceniania na egzaminach **zewnętrznych** (bez osobnego określania standardów wymagań egzaminacyjnych)

Relacje pomiędzy podstawą programową, standardami wymagań egzaminacyjnych, programem nauczania i informatorem.

PODSTAWA PROGRAMOWA

**PROGRAMY
NAUCZANIA**

**STANDARDY
WYMAGAŃ
EGZAMINACYJNYCH**

**WYMAGANIA
EDUKACYJNE**

Formułowane przez
nauczyciela

**WYMAGANIA
EGZAMINACYJNE**

Zawarte w informatorze

PROGRAM SZKOŁY – PROGRAM WYCHOWAWCZY

(realizacja misji wychowawczej oraz zadań w zakresie profilaktyki i opieki)

Relacje pomiędzy podstawą programową a wymaganiami edukacyjnymi

PODSTAWA PROGRAMOWA

wymagania edukacyjne

planowanie nauczyciela

WYNIKOWY PLAN NAUCZANIA

/zbiór celów kształcenia - wymagań edukacyjnych nauczyciela/

*Relacje pomiędzy podstawą programową a
wymaganiami edukacyjnymi*

PODSTAWA PROGRAMOWA

WYNIKOWY PLAN NAUCZANIA

wymagania edukacyjne

**Skategoryzowane i wypoziomowane cele kształcenia
zapisane w formie celów operacyjnych - czynności
ucznia (wiadomości i umiejętności) – wynikające z celów
ogólnych i szczegółowych PP**

ZASADY KONSTRUOWANIA ZADAŃ EGZAMINACYJNYCH

PODSTAWA PROGRAMOWA

**PROGRAMY NAUCZANIA
ZATWIERDZONE PRZEZ MEN**

**WIELE PODRĘCZNIKÓW
(DO PODSTAWY
PROGRAMOWEJ)**

**STANDARDY WYMAGAŃ
EGZAMINACYJNYCH
INFORMATOR**

**NAUCZYCIELSKIE
PROGRAMY
NAUCZANIA
ZATWIERDZONE PRZEZ
DYREKTORA SZKOŁY**

WYMAGANIA EDUKACYJNE
formułowane przez nauczyciela

SPRAWDZANIE I OCENIANIE
WEWNĘTRZNE (PRZEDMIOTOWE)
ZEWNĘTRZNE (EGZAMIN, SPRAWDZIAN)

JAK POWINNO BYĆ?

1. Nauczyciel zna-rozumie-stosuje i często „wraca” do podstawy programowej.
2. Podstawa programowa jest „punktem wyjścia” przy konstruowaniu wymagań, a te z kolei podstawą sprawdzania i oceniania umiejętności ucznia.
3. Nauczyciel realizuje podstawę programową wybierając najbardziej odpowiedni program (uwzględniając kontekst kształcenia).

Wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa w danej dziedzinie kształcenia sformułowane są w języku wymagań ogólnych i szczegółowych.

Wymagania ogólne

- określają zasadnicze efekty kształcenia i nadają strukturę wymaganiom szczegółowym.

Wymagania szczegółowe

- opisują oczekiwany zakres wiadomości i umiejętności ucznia.

PODSTAWOWYM POJĘCIEM
STOSOWANYM W
PLANOWANIU KIERUNKOWYM
I WYNIKOWYM JEST POJĘCIE:

TREŚĆ
KSZTAŁCENIA-
NAUCZANIA

TREŚĆ KSZTAŁCENIA- NAUCZANIA

**TREŚCIĄ KSZTAŁCENIA-
NAUCZANIA JEST TO
CZEGO SIĘ NAUCZA**
(czyli czynności, postawy których uczy się uczeń)

**KATEGORIA
CELU**

TRÓJWYMIAROWY SCHEMAT TREŚCI KSZTAŁCENIA

wg. B. Niemierko

CZYNNOŚCI

**MATERIAŁ
NAUCZANIA**

**WYMAGANIA
PROGRAMOWE**

CZYNNOŚCI

POSTAWY

WIADOMOŚCI

LUB

UMIEJĘTNOŚCI

CEL OGÓLNY

wskazuje kierunek dążenia, ale nie określa dokładnie, co ma być osiągnięte.

Adresatem na ogół staje się nauczyciel.

CEL OPERACYJNY

A) opisuje zamierzone osiągnięcia, a więc pozwala na sprawdzenie tych osiągnięć

B) jest to czynność ucznia, która jest wynikiem kształcenia

C) taki cel jest jednoznaczny, mierzalny i odnosi się bezpośrednio do ucznia

CEL OPERACYJNY

1. Opis CZYNNOŚCI (zachowania) ucznia

- **działanie** (*co uczeń wykona lub jakie działanie ucznia uzna za dowód /wskaźnik osiągnięcia celu*)
- **treść** (*przedmiot, temat lub materiał, w stosunku do których działanie ma być wykonane*)

2. Sytuacja sprawdzania

- *warunki (dane, ograniczenia, okoliczności opisujące sytuacje), w jakich należy spodziewać się działania ucznia.*

3. Kryterium osiągnięć

- *akceptowany poziom wykonania czynności (lub najniższy próg) uznany za wystarczający.*

Przykład:

Posługując się opisem zamieszczonym w czasopiśmie modelarskim uczeń zbuduje model kartonowy zgodnie z planem zawartym w czasopiśmie oraz starannie tzn. nie poplamiony, bez śladów kleju, dokładnie odtworzy szczegóły zawarte na planie

Określenie czynności

UCZONA/BADANA
UMIEJĘTNOŚĆ

uczeń zbuduje model
kartonowy

Określenie warunków

WARUNKI

posługując się opisem
zamieszczonym w czasopiśmie
modelarskim

Określenie wymagań

WYMAGANIA

zgodnie z planem zawartym w czasopiśmie
oraz starannie tzn. nie poplamiony, bez
śladów kleju, dokładnie odtworzy
szczegóły zawarte na planie

Cechy celu operacyjnego:

- *precyzyjność – jednoznaczność*
- *komunikatywność*
- *trafność z celami ogólnymi*
- *mierzalność*
- *użyteczność w dydaktyce*
- *określone w czasie*
- *ukierunkowane na ucznia*

RODZAJE PLANOWANIA

ETAPY PLANOWANIA	ZASIĘG	ASPEKTY
I. Planowanie kierunkowe	Etap edukacji Rok szkolny	1. Cele poznawcze i motywacyjne 2. Materiał nauczania
II. Planowanie wynikowe	Dział programowy Duża jednostka tematyczna Część programu	1. Materiał nauczania 2. Wymagania programowe
III. Planowanie metodyczne	Lekcja Cykl lekcji	1. Materiał nauczania 2. Sekwencja czynności ucznia i nauczyciela 3. Środki dydaktyczne

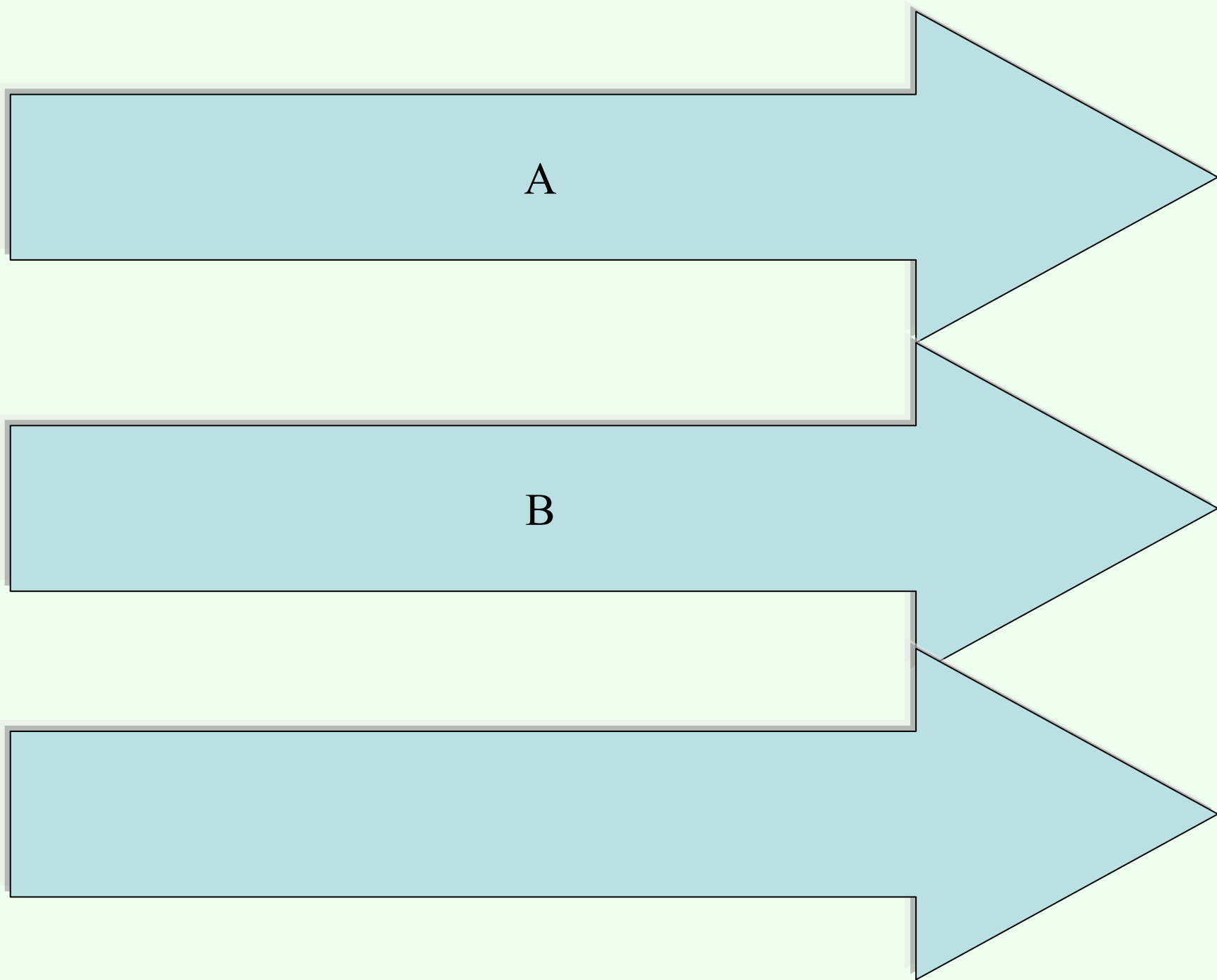
POZIOMY PLANOWANIA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

B. Niemierko, 1997

POZIOMY PLANOWANIA	OKRES	UKIERUNKOWANIE PLANU
PLANOWANIE KIERUNKOWE	Rok	Ukierunkowanie na cele kształcenia
PLANOWANIE WYNIKOWE	Dział programowy	Ukierunkowanie na osiągnięcia uczniów (wyniki)
PLANOWANIE METODYCZNE	Lekcja	Ukierunkowanie na uczenie się

Zajęcia edukacyjne	1 klasa		2 klasa		3 klasa		Razem w cyklu edukacyjnym		
	rok	tydzień	rok	tydzień	rok	tydzień	godzin	Minimum	tydzień
Język polski	165	5	132	4	165	5	462	450	14
Język angielski	99	3	99	3	66	2	264	450	8
Drugi język obcy	66	2	66	2	66	2	198		6
Muzyka	33	1	0	0	0	0	33	30	1
Plastyka	33	1	0	0	0	0	33	30	1
Historia	66	2	66	2	66	2	198	190	6
Wiedza o społeczeństwie	0	0	33	1	33	1	66	65	2
Geografia	66	2	33	1	33	1	132	130	4
Biologia	66	2	33	1	33	1	132	130	4
Chemia	33	1	66	2	33	1	132	130	4
Fizyka	33	1	66	2	33	1	132	130	4
Matematyka	132	4	132	4	132	4	396	385	12
Informatyka	33	1	33	1	0	0	66	65	2
Wychowanie fizyczne	132	4	132	4	132	4	396	385	12
Edukacja dla bezpieczeństwa	0	0	0	0	33	1	33	30	1
Zajęcia artystyczne	0	0	33	1	33	1	66	60	2
Zajęcia techniczne	0	0	33	1	33	1	66	60	2
Godz. z wychowawcą	33	1	33	1	33	1	99	95	3
Religia	66	2	66	2	66	2	198	180	6
Wdźr ¹⁾		0,5		0,5		0,5			1,5
Gddd ²⁾						1,5			1,5
Razem w tygodniu	1056	32	1056	32	990	30	3102	2995	97

POZIOMY PLANOWANIA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

B. Niemierko, 1997

POZIOMY PLANOWANIA	OKRES	UKIERUNKO- WANIE PLANU
PLANOWANIE KIERUNKOWE	Rok	Ukierunkowanie na cele kształcenia
PLANOWANIE WYNIKOWE	Dział programowy	Ukierunkowanie na osiągnięcia uczniów (wyniki)
PLANOWANIE METODYCZNE	Lekcja	Ukierunkowanie na uczenie się

PLANOWANIE WYNIKOWE:

Polega na określeniu i ustopniowaniu (hierarchii) wymagań programowych

Według tych wymagań nauczyciel będzie planował zajęcia oraz oceniał osiągnięcia uczniów i skuteczność własnej pracy

(B. Niemierko)

PROJEKT WYNIKOWEGO PLANU NAUCZANIA

Lp	Treść kształcenia Cel ogólny (dział programowy, kompetencja kluczowa, moduł)	Umiejętności uczniów (cele operacyjne)	Kategoria celu	Poziom wymagań
		a- b- c- d- e- f- ...		

PROJEKT WYNIKOWEGO PLANU NAUCZANIA

Lp	Treść kształcenia Cel ogólny (dział programowy, kompetencja kluczowa, moduł)	Umiejętności uczniów (cele operacyjne)	Kategoria celu	Poziom wymagań	Wymagania egz. (?)	Sposób realizacji	Uwagi
		a- b- c- d- e- f- ...					

PROJEKT WYNIKOWEGO - METODYCZNEGO PLANU NAUCZANIA

Lp	Temat lekcji	Umiejętności uczniów	Kategoria celu	Poziom wymagań	Materiał nauczania/ wymagania egz. (?)	Metody	Formy pracy	Uwagi
1		a- b- c- d-						
2		a- b- c- d-						
3		a- b- c- d-						

Treści kształcenia
WYMAGANIA OGÓLNE

Treści nauczania
WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE
CEL OGÓLNY W PLANIE WYNIKOWYM

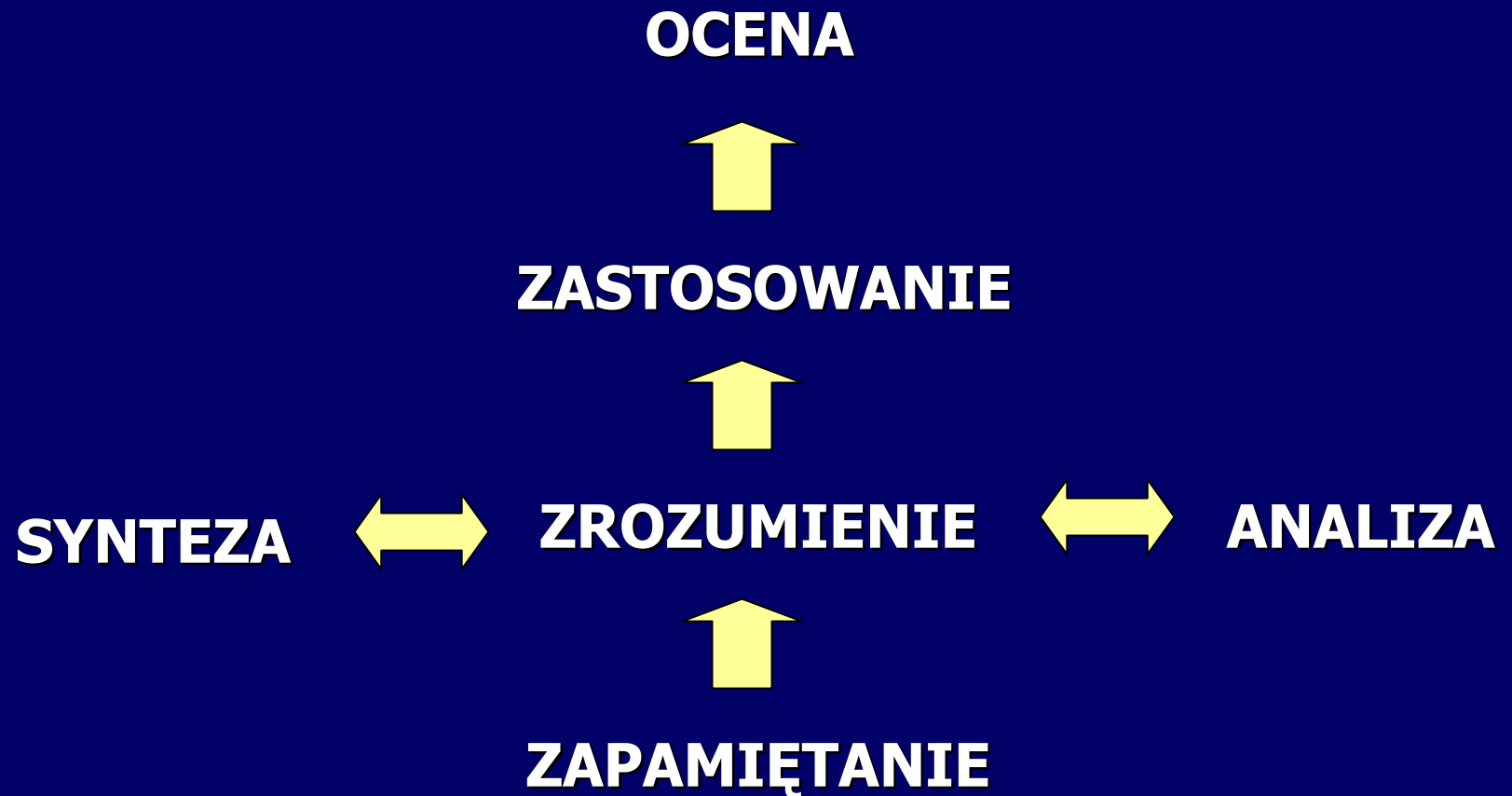

CELE OPERACYJNE
oczekiwane umiejętności uczniów

PROJEKT WYNIKOWEGO PLANU NAUCZANIA

CEL OGÓLNY TREŚĆ KSZTAŁCENIA (dział programowy, kompetencja kluczowa, moduł)	CELE OPERACYJNE /oczekiwane umiejętności uczniów/	KATEGORIA CELU	POZIOM WYMAGAŃ	UWAGI
<p style="text-align: center;">Zasady obowiązujące pieszych i rowerzystów</p>	IV.1. Wyjaśni pojęcie – uczestnik ruchu drogowego			
	IV.2. Wyróżni uczestników ruchu drogowego			
	IV.3. Wskaże na rysunku wszystkie elementy drogi publicznej			
	IV.4. Wyjaśni jakie przepisy ruchu drogowego obowiązują pieszych			
	IV.5. Na podstawie sytuacji przedstawionych na materiale źródłowym (film lub plansze) omówi zasady obowiązujące pieszych			
	IV.6. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)			
	IV.7. Omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)			
	IV.8. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)			
	IV.9. Omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)			
	...			

TAKSONOMIA CELÓW WEDŁUG BLOOMA

TAKSONOMIA CELÓW WEDŁUG B. NIEMIERKO

POSTAWY

UMIEJĘTNOŚCI

Dziedziny:

EMOCJONALNA

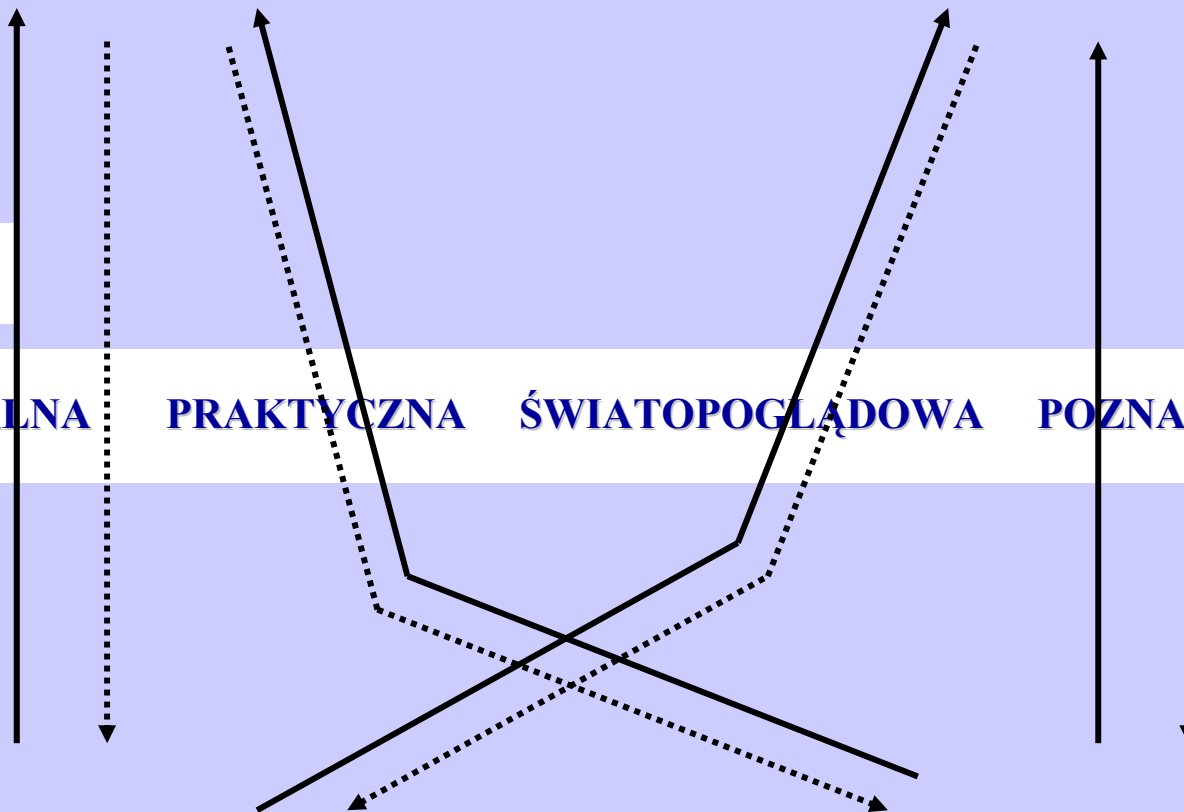
PRAKTYCZNA

ŚWIATOPOGLĄDOWA

POZNAWCZA

DZIAŁANIA

WIADOMOŚCI

Posługiwanie się

taksonomią celów nauczania

**uświadamia nauczycielowi
różnorodność celów, które stawia
uczniom**

***Stosowanie taksonomii celów
nauczania może uchronić nauczycieli i
uczniów przed encyklopedyzmem w
nauczaniu i uczeniu się oraz
marnotrawieniu zdolności i motywacji***

J. Ochenduszko

POZIOMY I KATEGORIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW WEDŁUG CZTERECH TAKSONOMII CELÓW KSZTAŁCENIA

Bolesław Niemierko

Dziedziny	Poziomy	Kategorie
Emocjonalna	I. Działania	A. Uczestnictwo w działaniu B. Podejmowanie działania
	II. Postawy	C. Nastawienie na działanie D. System działań
Światopoglądowa	I. Wiadomości	A. Przekonanie o prawdziwości wiedzy B. Przekonanie o wartości wiedzy
	II. Postawy	C. Nastawienie na zastosowanie wiedzy D. System zastosowań wiedzy

***POZIOMY I KATEGORIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
WEDŁUG CZTERECH TAKSONOMII CELÓW KSZTAŁCENIA***

Dziedziny	Poziomy	Kategorie
Praktyczna	I. Działania	A. Naśladowanie działania B. Odtwarzanie działania
	II. Umiejętności	C. Sprawność działania w stałych warunkach D. Sprawność działania w zmiennych warunkach
Poznawcza 	I. Wiadomości	A. Zapamiętanie wiadomości B. Zrozumienie wiadomości
	II. Umiejętności	C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych

TAKSONOMIA DZIEDZINY EMOCJONALNEJ

A - Uczestnictwo w działaniu, czyli uważne wykonywanie czynności w ramach wyznaczonej roli, na ogół poprawne, ale bez wykazywania inicjatywy.

B - Podejmowanie działań, czyli samorzutne rozpoczynanie danego rodzaju czynności i sporadyczne angażowanie się w działalność pod wpływem bodźców zewnętrznych.

C - Nastawienie na działanie, czyli konsekwentne wykonywanie danego rodzaju czynności na skutek trwałej potrzeby wewnętrznej i dodatniej oceny uzyskiwanych wyników.

D - System działań, czyli integracja danego rodzaju czynności z głównymi cechami osobowości ich wykonawcy, wyrażająca się niezawodnością i swoistością stylu działań.

TAKSONOMIA DZIEDZINY ŚWIATOPOGLĄDOWEJ

A - Przekonanie o prawdziwości wiedzy, czyli zaufanie do prawdziwości, ale już nie do użyteczności danego rodzaju informacji.

B - Przekonanie o wartości wiedzy, czyli zaufanie do danego rodzaju informacji jako źródła poznania i pożytku, ale bez angażowania się w jej wykorzystanie.

C - Nastawienie na zastosowanie wiedzy, czyli konsekwentne dążenie do wykorzystania danego rodzaju informacji w celu zaspokojenia ważnych potrzeb i spełnienia uznanych powinności.

D - System zastosowań wiedzy, czyli działanie zharmonizowane z osobowością posiadacza danego rodzaju informacji w sposób pełny i niezawodny.

TAKSONOMIA DZIEDZINY PRAKTYCZNEJ

A - Naśladowanie działania, czyli etapowe wykonywanie złożonych czynności z systematycznym porównywaniem ich przebiegu z dostarczonymi wzorami.

B - Odtwarzanie działania, czyli wykonywanie złożonych czynności samodzielnie i w całości, ale z ograniczoną płynnością i skutecznością.

C - Sprawność działania w stałych warunkach, czyli dokładne i skuteczne wykonywanie złożonych czynności w sytuacjach, w jakich były ćwiczone, wolnych od zewnętrznych zakłóceń.

D - Sprawność działania w zmiennych warunkach, czyli automatyzacja czynności składowych, pozwalająca na elastyczne wykonywanie złożonej czynności z minimalnym nakładem energii i czasu.

TAKSONOMIA DZIEDZINY POZNAWCZEJ

A - Zapamiętanie wiadomości, czyli gotowość przypomnienia sobie określonej informacji, bez zniekształceń, ale i bez modyfikacji.

B - Zrozumienie wiadomości, czyli przedstawianie ich w nowej formie, porządkowanie, streszczanie i wykorzystanie do logicznego wnioskowania.

C - Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych, czyli praktyczne posługiwanie się wiadomościami w zadaniach nie odbiegających od podanego wzoru.

D - Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych, czyli posługiwanie się wzorem badań naukowych: formułowanie problemu, analiza i synteza danych, sprawdzanie hipotez, krytyka rozwiązania.

PROJEKT WYNIKOWEGO PLANU NAUCZANIA

CEL OGÓLNY TREŚĆ KSZTAŁCENIA (dział programowy, kompetencja kluczowa, moduł)	CELE OPERACYJNE /oczekiwane umiejętności uczniów/	KATEGORIA CELU	POZIOM WYMAGAŃ	UWAGI
<p style="text-align: center;">Zasady obowiązujące pieszych i rowerzystów</p>	IV.1. Wyjaśni pojęcie – uczestnik ruchu drogowego	B		
	IV.2. Wyróżni uczestników ruchu drogowego	B		
	IV.3. Wskaże na rysunku wszystkie elementy drogi publicznej	B		
	IV.4. Wyjaśni jakie przepisy ruchu drogowego obowiązują pieszych	B		
	IV.5. Na podstawie sytuacji przedstawionych na materiale źródłowym (film lub plansze) omówi zasady obowiązujące pieszych	C		
	IV.6. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	C		
	IV.7. Omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	D		
	IV.8. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	C		
	IV.9. Omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	D		
	...			

PODZIAŁ TREŚCI KSZTAŁCENIA W MODELU DWUSTOPNIOWYM

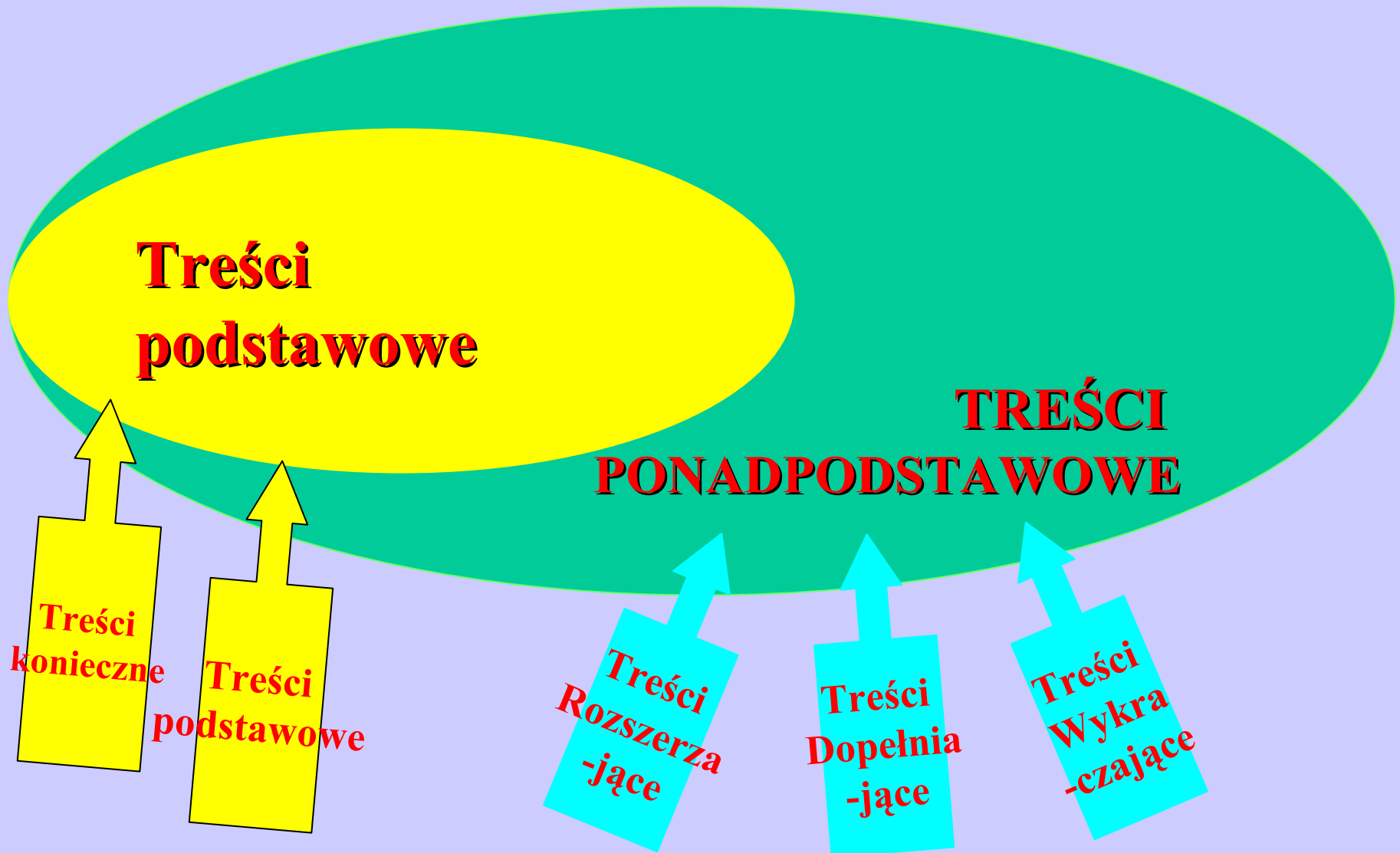

**Treści
podstawowe**

The diagram consists of two nested ovals. The inner oval is yellow and contains the text 'Treści podstawowe'. The outer oval is green and contains the text 'TREŚCI PONADPODSTAWOWE'. The green oval is positioned to the right and slightly below the yellow oval, creating a partial overlap.

**TREŚCI
PONADPODSTAWOWE**

PODZIAŁ TREŚCI KSZTAŁCENIA W MODELU WIELOSTOPNIOWYM

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne

WYMAGANIA PODSTAWOWE

Poziom wymagań podstawowych (P)

wymagania na ocenę dostateczną - to wiadomości i umiejętności, stosunkowo łatwe do opanowania, które są użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie

Poziom wymagań koniecznych (K)

*wymagania na ocenę dopuszczającą - to wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniom opanowanie w przyszłości poziomu **PODSTAWOWEGO***

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne

WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE

Poziom wymagań rozszerzających (R)

wymagania na ocenę dobrą - to wiadomości i umiejętności, średnio trudne

Poziom wymagań dopełniających (D)

wymagania na ocenę bardzo dobrą - to wiadomości i umiejętności, które nie są niezbędne do kontynuowania dalszej nauki, nie mają bezpośredniego zastosowania w życiu codziennym człowieka, są pogłębieniem i rozszerzeniem wiedzy i umiejętności wymaganych na poziomie podstawowym

Poziom wymagań wykraczających (W)

wymagania na ocenę celującą - to wiadomości i umiejętności, które wykraczają poza poziom dopełniający, umożliwiając uczniowi operowanie wiedzą ponadprzedmiotowo oraz świadome dostrzeganie związków interdyscyplinarnych.

PORÓWNANIE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

KRYTERIA	WYMAGANIA P	WYMAGANIA PP
PRZYSTĘPNOŚĆ	Bardzo łatwe i łatwe	Trudne i bardzo trudne
UŻYTECZNOŚĆ	Praktyczne, przydatne życiowo	Teoretyczne, mniej przydatne życiowo-naukowe
NIEZBĘDNOŚĆ WEWNĄTRZ-PRZEDMIOTOWA	Niezbędne w danej edukacji - bazowe	Rozszerzające podstawy przedmiotu
NIEZBĘDNOŚĆ MIĘDZY-PRZEDMIOTOWA	Ułatwiający uczenie się innych przedmiotów-interdyscyplinarne	Pogłębiający interdyscyplinarność lub swoistość
NIEZAWODNOŚĆ	Pewne, sprawdzone, wdrożone w praktyce	Także hipotezy problematyczne

PODZIAŁ TREŚCI KSZTAŁCENIA

**TREŚCI
PODSTAWOWE**

C

B

A

**TREŚCI
PONADPODSTAWOWE**

D

C

B

A

PROJEKT WYNIKOWEGO PLANU NAUCZANIA

CEL OGÓLNY TREŚĆ KSZTAŁCENIA (dział programowy, kompetencja kluczowa, moduł)	CELE OPERACYJNE /oczekiwane umiejętności uczniów/	KATEGORIA CELU	POZIOM WYMAGAŃ	UWAGI
<p style="text-align: center;">Zasady obowiązujące pieszych i rowerzystów</p>	IV.1. Wyjaśni pojęcie – uczestnik ruchu drogowego	B	P	
	IV.2. Wyróżni uczestników ruchu drogowego	B	P	
	IV.3. Wskaże na rysunku wszystkie elementy drogi publicznej	B	P	
	IV.4. Wyjaśni jakie przepisy ruchu drogowego obowiązują pieszych	B	PP	
	IV.5. Na podstawie sytuacji przedstawionych na materiale źródłowym (film lub plansze) omówi zasady obowiązujące pieszych	C	P	
	IV.6. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	C	P	
	IV.7. Omówi zasady poruszania się pieszych po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	D	PP	
	IV.8. Korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	C	P	
	IV.9. Omówi zasady poruszania się rowerzysty po drogach publicznych zawarte w kodeksie drogowym (prawie o ruchu drogowym)	D	PP	
	...			

KSZTAŁCENIE WEDŁUG WYMAGAŃ

(B. Niemierko, 2000, zmienione J. Ochenduszko)

1. Ustalenie wymagań programowych dla własnych uczniów (w planie wynikowym).
2. Przedstawienie wymagań programowych uczniom.
3. Zaplanowanie zajęć według wymagań.
4. Zaplanowanie sprawdzania osiągnięć uczniów według wymagań.
5. Nauczanie-uczenie się według wymagań programowych.
6. Ocenianie osiągnięć i samoocena uczniów według wymagań – ocenianie kształtujące.
7. Ewaluacja systemu kształcenia według spełniania wymagań.

PIJĘCIE WYMAGAŃ (J. Ochenduszeko)

WYMAGANIA PROGRAMOWE -

oczekiwane osiągnięcia uczniów w realizacji określonego programu nauczania; mogą być sformułowane w postaci jednolitego wykazu spodziewanych efektów kształcenia lub hierarchicznie ustopniowane stosownie do skali stopni szkolnych.

HIERARCHIA WYMAGAŃ PROGRAMOWYCH -

uporządkowanie wymagań programowych w taki sposób, aby wyższe wymagania mieściły w sobie wymagania niższego poziomu np. wymagania na ocenę db powinny oznaczać spełnienie wymagań na ocenę dst. i ich wyraźne przekroczenie itd.

KRYTERIA WYSTAWIANIA STOPNI SZKOLNYCH Z WYKORZYSTANIEM POZIOMÓW WYMAGAŃ

3

MINIMUM 70% z P

2

50 -69 % z P

5

**zaliczony P (min. 70%) + minimum
70 % z PP**

4

**zaliczony P (min. 70%) + 50 - 69 %
z PP**

Tylko plan wynikowy

*/sformułowanie celów operacyjnych
(opisanie umiejętności uczniów),*

ich kategoryzacja

i określenie poziomu wymagań/

**pozwole na dobranie materiału
nauczania, który umożliwi
nauczenie uczniów
zaplanowanych umiejętności**

**DZIĘKUJĘ
ZA UWAGĘ**

cezaryl@womkat.edu.pl